

Sote- ja maakuntaDigi –muutosohjelman strategisen ohjausryhmän kokous

Aika: 4.10.2017 klo 8:00–9:30

Paikka: Säätytalo, sali 8

Paikalla:

Osastopäällikkö, ylijohtaja Anna-Maija Karjalainen, valtiovarainministeriö (pj)
Osastopäällikkö, ylijohtaja Kirsi Varhila, sosiaali- ja terveysministeriö
Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö
Osastopäällikkö, ylijohtaja Marja-Riitta Pihlman, työ- ja elinkeinoministeriö
Maakuntauudistuksen muutosjohtaja Pauli Harju, valtiovarainministeriö
Sote-muutosjohtaja Sinikka Salo, sosiaali- ja terveysministeriö
Muutosjohtaja Markus Sovala, Uusimaa, Maakuntien muutosjohtajien puheenjohtajisto
Johtaja Mikael Forss, Kansaneläkelaitos
Tietoyhteiskunta-asiain päällikkö Tommi Karttaavi, Suomen kuntaliitto
Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialajohtaja Juha Jolkkonen, Helsingin kaupunki
Projektipäällikkö Tomi Hytönen, valtiovarainministeriö / Maku-digi
Verkkoviestintäpäällikkö Virpi Kankaanpää, sosiaali- ja terveysministeriö
Kuntayhtymän johtaja Maire Ahopelto, Kainuu Maakuntien muutosjohtajien puheenjohtajisto (Skype)
Hallinto- ja kehitysjohtaja, ylijohtaja Helena Tarkka, valtiovarainministeriö
Tietohallintoneuvos Maritta Korhonen, sosiaali- ja terveysministeriö / Sote-digi (Skype)
Pääjohtaja Olli-Pekka Heinonen, Opetushallitus

Esittelijänä:

Erityisasiantuntija Tuija Kuusisto, valtiovarainministeriö
Erityisasiantuntija Anna Kärkkäinen, sosiaali- ja terveysministeriö

Sihteerit:

Erityisasiantuntija Vesa Lipponen, valtiovarainministeriö
Suunnittelija Lotta Sjöblom, valtiovarainministeriö

Poissa:

Projektinjohtaja, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, valtiovarainministeriö
Johtaja Minna Saario, sosiaali- ja terveysministeriö
Erityisasiantuntija Sanna Vähänen, valtiovarainministeriö

Asialista

1) Kokouksen avaus

Varapuheenjohtaja Anna-Maija Karjalainen avasi kokouksen klo 9.00.

Karjalainen totesi, että jatkossa ohjausryhmän kokouksissa STM:n esittelijänä toimii erityisasiantuntija Anna Kärkkäinen tietohallintoneuvos Maritta Korhosen tilalla. Virallista muutospäätöstä asiasta ei ole vielä tehty.

2) Edellisen kokouksen 25.9. kokousmuistio hyväksyttiin.

3) Digimuutosohjelman rahoitusraami 2018

Esittelijä: Tomi Hytönen, VM

Tomi Hytönen esitteli Maakunta- ja soteuudistuksen rahoituksen keskeiset kohteet TAE:n perusteella v. 2017 sekä v. 2018, asialistan kohta 3. liitteen mukaisesti. Talousarvioehdotuksen v. 2018 kokonaissumma on 180 530 000€

Digimuutos hanketoimisto valmistelee ohjausryhmälle ehdotuksen yhteisen rahoitusmomentin allokaatiosta vuodelle 2018, jonka jälkeen asiasta voidaan muodostaa yhteinen näkemys. Alustavaa luonnosta on jo käsitelty hankeryhmän johtoryhmässä. Digin osalta käyttösuunnitelmaluonnos käsitellään sitoumuksetta digimuutoksen strategisessa ohjausryhmässä.

Todettiin, että valinnanvapaus ei ole osa yhteistä rahoitusmomenttia 28.70.05. Siitä on tuotava esille kokonaisarvio ja kustannushyötyarvio. Sovittiin, että tätä selvitetään vielä ja pyritään saamaan päätös seuraavassa kokouksessa 2.11.

Pyydettiin selvyttä tietoon, jonka mukaan valinnanvapausarkkitehtuuria muokataan koko ajan. Tämä vaikuttaa työnjakoon Kelan, VRK:n ja maakuntien välillä ja olisikin tarvetta tähdätä siihen, että kokonaisuus olisi kunnossa. Todettiin, että roolijako on tämän osalta selkeä ja Kelan osalta kokonaisuus on kunnossa. Arkkitehtuuria valmistellaan parhaillaan ja joitain osia siitä on vielä auki.

Momentille 28.70.05 ehdotetun ICT- ja digimuutoksen 130 milj. euron määrärahasta suunnitellaan rahoitettavaksi maakuntien ICT-muutos, palvelukeskusten perustaminen ja niissä tehtävät palveluinvestoinnit sekä priorisoidut yhteiset investoinnit/ -hankkeet. Todettiin, että rahoitusta on, mutta ei määrättömästi. Kuntaliiton arvio ensi vuoden muutuskustannuksista on 100 miljoonaa. Vimana on kertonut tarpeensa ja lähtökohtaisesti 11 M€lla se voitaisiin pääomittaa. Soteri ja Soutu hanke (kantapalvelun muutokset) ovat mukana STM rahoituksessa. VM:n ja STM:n hanketoimisto ovat ehdottaneet tähän 7M€rahoitusosuutta. Hetlille on arvioitu 1 M€

Käyttösuunnitelma esitetään reformiministeriöille ja sitten palaa linjaorganisaatioon. Varaamatta jäänyt osa voidaan vielä kohdentaa. Esitetään, että puolletaan tätä ehdotusta. Todettiin, että Ville-Veikko Ahonen on nimetty maakuntauudistuksen toimeenpanon koordinaattorin tehtävään ja vetää jatkossa Tilannekeskuksen johtotiimiä (koordinaattia). Rahoituksen käyttösuunnitelmaehdotuksen pohjalta nousi mm. seuraavia kysymyksiä/kommentteja:

Tuotiin esille, että myöntämisen prosessin toivotaan olevan yksinkertainen eli kuinka Kuntien tietohallinnon muutostoimenpiteisiin varattu 2,5M€ jaetaan. Todettiin, että 2,5M€:sta ei vielä ole tarkkaa tietoa. Tähän kuuluu kuitenkin tietojen siirtämiseen liittyvät kustannukset. Rahoitusta voidaan käyttää myös selvityksiin mitä kunnilta pitää siirtää. Tomi Hytönen lupasi vielä selvittää asiaa.

Kysyttiin vaikuttaako ehdotus valtionosuuksiin ja että on tarpeen varata rahoitus budjettiin ja milloin saadaan varmistus mistä rahoitus tulee ja kenen järjestämä? Todettiin, että tieto tämän vuoden rahoituksen osalta saadaan marraskuussa. Helmikuussa ehkä tiedetään tarkemmin miten rahat jakautuvat.

Todettiin, että rahoitusraamiksi asetettu 100 miljoonaa on oikein mitoitettu. Esitettiin myös näkemys, että pitää olla henkinen varaus hakea myöhemmin lisärahoitusta, jos sen tarvetta ilmenee. Rahoituspäätöstä olisi aiheellista aikaistaa, koska on kyse myös uskosta muutokseen - ei vain kassasta.

Ohjausjärjestelmät ovat tärkeitä ja se miten kahden palvelukeskusyhtiön ohjausta hoidetaan. Sitominen niihin tarpeisiin joihin on kysyntää. Linjausta siitä, että SoteDigi kehittää ja Vimana jakelee valmiin tuotteet, pidettiin hyvänä ehdotuksena. Samalla nostettiin esiin kysymys onko Kelalla omistusta? Todettiin, että ohjausta ollaan parhaillaan rakentamassa. Kelan rooli on selvitettävä asia ja tärkeää on myös sen tähden, ettei Kela vie InHouse asemaa yhtiöiltä.

On sovittu, että SoteDigi-yhtiö siirtyy VM:ön ohjattavaksi viimeistään 1.11.2017. Vimana on tällä hetkellä TEM:n omistajaohjauksessa ja Marja-Riitta Pihlmanin kanssa on keskusteltu tällä viikolla siirrosta VM:ön ohjaukseen. Periaatepäätöksen mukaista ohjaustoimintoa rakennetaan parhaillaan. Ohjaustoiminto tulee olemaan valtionhallinnon yhteinen ohjaustoiminto vaikka sijaitsee VM:ssä. Kehysesitys laitetaan liikkeelle loppiaisena eli sen pitää olla käsittelyssä ohjausryhmässä ennen joulua.

Jos halutaan, että Kela yhtiöittää palvelut, pitäisi liikkeelle päästä pian, sillä yhtiöittämiseen liittyy paljon työtä. Jotta vuoden 2019 aikana muutos saataisiin voimaan, päätökset pitäisi olla tehtynä jo tänä syksynä. Kelan ei kannata yhtiöittää ellei siitä ole selvää hyötyä. Hyöty voisi syntyä siitä, että olisi ristikkäisomistus. Tämä olisi hyvä mahdollisuus synnyttää uudenlainen konserni. Jos sitä ei tehdä nyt, niin tilaisuus menetetään.

SoteDigin hallitusta tullaan täydentämään kun ohjaus siirtyy VM:lle.

Tiedusteltiin onko joku tietty ryhmä jo miettimässä konsernirakennetta. Ehdotettiin, että asia otetaan seuraavaan kokoukseen käsiteltäväksi. Mallissa esitettäisiin myös kuinka KELA liittyy siihen.

Päätös:

- Ohjausryhmä puoltaa käyttösuunnitelman yleisenä pohjana talousarvion selvitysoosan määräraha-aulukkoa.
- Ohjausryhmä puoltaa ehdotusta digimuutoksen käyttösuunnitelman luonnoksesta ja lähettää sen jatkokäsiteltäväksi virkamiesjohtoryhmälle.

4) Hankesalkkujen kokonaistilanne

Esittelijät: Tuija Kuusisto, VM ja Anna Kärkkäinen, STM

Tuija Kuusisto esitteli digimuutosohjelman ohjattavien hankesalkkukokonaisuuksien valmistelutilannetta asialistan kohta 4. liitteen mukaisesti. Materiaali on käsitelty hanketoimiston johtoryhmässä 25.9. Etenemistä kuvattiin liikennevaloilla: vihreä – etenee aikataulussa, keltainen – etenemisessä ongelmia, punainen – eteneminen pysähtynyt.

Tiedolla johtaminen ja Järjestäjän työkalut ovat punaisella eli eteneminen on pysähtynyt. Tiedolla johtamisen- salkku sisältää SOTE toisiokäytön kokonaisarkkitehtuurin jatkotyön, joka on valitettavasti keltaisella. Maakuntatieto-ohjelmaa ei ole vielä käynnistetty.

Toimialariippumattomat migraatiot ja valtiolta siirtyvät tehtävät –salkun sisältöön kuuluu myös Vimanan esiselvitysaihiot. Tähän kokonaisuuteen on valtavasti paineita ottaa mukaan lisää, mm. Suomi.fi lisäkehitystarpeet, jotta kaikki palvelut löytyvät sieltä.

Maakuntien viitearkkitehtuuri on vasta käynnistynyt, mutta etenee siihen nähden aikataulussa. Valinnanvapausarkkitehtuurin osalta pilotteja on käynnissä.

Palvelukeskusyhtiöiden osalta Tuomas Pöysti on ti 3.10. lähettänyt toimintaohjeen ja liiketoimintasuunnitelman SoteDigi Oy:n hallitukselle.. Toimitusjohtajan ja muiden avainhenkilöiden rekrytointeja ollaan käynnistämässä. Vimanan rekrytointien osalta 10 kandidaattia on käynyt ensimmäisissä haastatteluissa.

Järjestäjän työkalut-salkku on punaisella. Sitran esiselvitys on tehty. Sitä ei kuitenkaan julkaista Sitran julkaisuna, koska aika on mennyt jo ohi. Sitralla ei ole resursseja viedä eteenpäin. Maakunnat ovat tiedustelleet mitkä ovat valtakunnallisia palveluita, jotka toteutetaan kansallisesti. Urpo Karjalaisen esiselvitys on saanut palautetta laidasta laitaan.

Sote-migraatiot ja uudet tehtävät-salkun hankkeet etenevät. Rahoitus on vielä punaisella, sillä sen saatavuus on varmistettava, jotta hankkeet voivat käynnistyä. Ohjeet ja mallit etenevät suunnitellusti.

Keskustellussa nostettiin esiin mm.

- Todettiin, että Järjestäjän työkaluista on toistaiseksi puhuttu vain hyvin yleisellä tasolla. Tämä olisi kuitenkin hyvä saada käyntiin ja toiminto pitäisi saada järjestymään. On kestäväntöntä, jos toiminta ei ole kunnossa. Ehdotettiin aiheesta pikaprojektin käynnistämistä.
- Peräänkuulutettiin kuvaa, josta näkyisi perustettujen yhtiöidenkeskinäiset suhteet ja tehtävät. Työtä tehdään eri paikoissa ja se pitäisi kerätä yhteen.
- Tuotiin esille, että arkkitehtuuri ei ole kokonaan vihreällä. Perus KA näkökulmasta, se ei ole vielä aivan kasassa. Näkemys ei koske vain tietoarkkitehtuuria vaan koko palveluarkkitehtuuria. Pitäisi tietää tarkemmin mitä palveluita ollaan tuottamassa. Arkkitehtuuria voisi laajentaa ja sen voisi laittaa keltaiselle.
- Tuotiin esille huoli, koskien tiedolla johtamista ja sen järjestämistä. Maakunnissa osaaminen vaihtelee ja sen näkökulmasta myös se, miten järjestäminen ymmärretään. On myös odotettu tietoa siitä, kuka/kuinka työkaluja tehdään.
- VM:n maakuntatietohjelma ja STM:n kuvaa ei ole koordinoitu yhteen. Kaikki eivät tiedä mitä maakuntatieto-ohjelma ja kuntatieto-ohjelma ovat. Tätä kokonaisuutta pitäisi koordinoita enemmän.
- Tuotiin esille, että Resurssit ovat kortilla: ICT ja SOTE ICT vievät saamaan aikaan henkilöresursseja, erityisesti Apotti. Vaikka rahaa olisi, osaavia tekijöitä on haastava löytää riittävästi.
- Hankesalkku on tärkeä ja sitä pitäisi tarkastella 2 kk välein.

Riskien tunnistaminen ja arviointi on aloitettu.

Päätös:

- Merkitään tiedoksi
- Huomioidaan saatu palaute jatkovalmistelussa
- Päätettiin, että hankesalkkua seurataan ohjausryhmässä joka toinen kuukausi. Käsittelyssä keskitytään punaisten ja paljon keltaista sisältäviin hankekokonaisuuksiin.

5) Tiekartta: Maakuntien valmistelutilanne

Esittelijä: Vesa Lipponen, VM

Vesa Lipponen esitteli maakuntien digivalmistelun tilannetta. Esiin nousseita riskejä ja huolen aiheita ovat mm. rahoitusongelmat (millä voidaan varmistaa rahoituksen kestävyys) ja osaavien resurssien riittävyys, päätöksenteon sujuminen, palvelukeskustyhtiöiden roolit ja tehtävät, rekisterinpidon muutokset ja ohjeistuksen selkeyttäminen, muut ohjeistuksen ja linjaukset.

alueuudistus.fi

Noin 10 maakuntaa on jättänyt väliraportin I rahoituserästä ja 17 on maakuntaa jättänyt II rahoitushakemuksen. Hakijoilta on pyydetty lisäselvityksiä ja päätökset tehdään kerralla kaikille maakunnille.

Päätös:

- Merkitään tiedoksi.
- Päätettiin, että tiekarttaa myös seurataan kahden kuukauden välein ohjausryhmässä.

6) Muut asiat / Tiedoksi

Seuraava kokous pidetään to 2.11.2017 klo 13.00–15.00. Alustavasti sovittu ylimääräinen kokous pe 13.10. päätettiin perua usean poissaolon ja käsiteltävien asioiden vähyyden takia.

7) Kokouksen päättäminen

Varapuheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.20.

Varapuheenjohtaja ICT-johtaja, ylijohtaja Anna-Maija Karjalainen

Jakelu Ohjausryhmän jäsenet, pysyvät asiantuntijat ja sihteeristö

